

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi W. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn.

I ACa 432/23

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych 26 lutego 2025 r.:

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku
o zwolnienie od kosztów sądowych.**

UZASADNIENIE

I.

29 stycznia 2025 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu) W. K.
(dalej także: Skarżący) wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania
sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, w której domagał
się:

1. stwierdzenia, że w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Apelacyjnym
we Wrocławiu, w sprawie o sygn. I ACa 432/23, a także w postępowaniu
toczącym się w całości od roku 2013, nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. zobowiązania Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu do niezwłocznego

procedowania i przekazania skargi kasacyjnej powoda do Sądu Najwyższego;

3. zobowiązania Sądu Najwyższego do niezwłocznego procedowania postępowania i rozpoznania skargi kasacyjnej powoda;
4. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącego kwoty 1 250 000zł
 - od kwoty 400 000 zł od 9 grudnia 2013 r. do 26 kwietnia 2016 r.,
 - od kwoty 450 000 zł od 27 kwietnia 2016 r. do 26 maja 2019 r.,
 - od kwoty 400 000 zł od 27 maja 2019 r. do zapłaty wraz z ustawowymi odsetkami;
5. zasądzenie na rzecz Powoda od strony Pozwanej renty w kwocie po 10 000 zł miesięcznie, płatnej co miesiąc do dnia 10 każdego miesiąca oraz:
 - skapitalizowanej renty wraz z ustawowymi odsetkami od 21 marca 2013 r. do 26 maja 2019 r.;
 - kwoty 10.000 zł płatnej co miesiąc za okres od dnia 27 maja 2019 r. tytułem renty na przyszłość płatnej do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami, a także z odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności każdej z rat;
6. zasądzenia na rzecz Powoda od strony pozwanej tytułem odszkodowania za utracone dochody w wysokości 10 000 zł miesięcznie za okres od 1 stycznia 2011 r. do dnia uzyskania przez powoda dochodów z pracy lub renty w wysokości 10 000 zł miesięcznie, a w przypadku uzyskania przez Powoda niższej kwoty niż żądana 10 000 zł miesięcznie o wyrównanie odszkodowania za utracone dochody do kwoty 10 000 zł miesięcznie oraz ustanowienie na przyszłość, płatnego do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami, a także z odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności każdej z rat;
7. zasądzenie na rzecz Powoda od strony Pozwanej tytułem świadczenia opieki zdrowotnej nad powodem za okres:
 - od 1 listopada 2017 r. do 31 grudnia 2023 r., tj. łącznej kwoty w wysokości 75 915 zł,

- od 1 stycznia 2024 r. kwoty w wysokości 7 233,32 zł, miesięcznie oraz na przyszłość kwoty w wysokości 7 233,32 zł. wraz z ustawowymi odsetkami, a także z odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności każdej z rat;
- 8. ustalenie w wyroku odpowiedzialności Pozwanego za szkody, które mogą z tego samego zdarzenia powstać w przyszłości;
- 9. zasądzenie na rzecz Powoda od strony pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami, za obydwie sprawy w sądzie pierwszej instancji jak i za obydwie sprawy w Sądzie drugiej instancji oraz skargi kasacyjnej w Sądzie Najwyższym, w maksymalnej wysokości według norm przypisanych, tj. kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotnej stawki z uwagi na fakt, iż powód był reprezentowany w sprawie przez trzech pełnomocników, a także ze względu na zawłość sprawy oraz czas jej trwania;
- 10. zwolnienie Skarżącego od całości kosztów sądowych we wszystkich instancji w niniejszej sprawie;
- 11. zwolnienie Skarżącego z kosztów sądowych.

II.

11 grudnia 2013 r. (data stempla pocztowego) Skarżący wniósł do Sądu Okręgowego w Świdnicy pozew o zapłatę przeciwko Skarbowi Państwa – Komendzie Miejskiej Policji w W. (dalej także: Pozwany). Postępowanie w sprawie prowadzone było pod sygn. I C 2513/13.

11 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wydał wyrok w sprawie I C 2513/13 w którym uwzględnił częściowo powództwo Skarżącego (pkt I), oddalił pozew w pozostałym zakresie (pkt. II) i orzekł o kosztach procesu i wydatkach (pkt. III-IV).

21 czerwca 2016 r. i 8 lipca 2016 r. (data stempla pocztowego) kolejno Skarżący i Pozwany złożyli apelacje od powyższego wyroku. Postępowanie wywołane ww. apelacjami prowadzone było pod sygn. I ACa 1432/16.

25 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wydał wyrok w sprawie

I ACa 1432/16 w którym m.in. oddalił obie apelacje.

1 marca 2017 r. Skarżący wniósł skargę kasacyjną w której zaskarżył ww. wyrok w części.

Postanowieniem z 10 stycznia 2018 r., sygn. V CSK 371/17 Sąd Najwyższy przyjął skargę kasacyjną do rozpoznania. Wyrokiem z 14 czerwca 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok w części oddalającej apelację powoda oraz w części orzekającej o kosztach postępowania i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnego we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. Sprawa przed Sądem Apelacyjnym toczyła się przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu pod sygn. I ACa 1132/18.

Wyrokiem z 18 grudnia 2018 r., sygn. I ACa 1132/18 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Świdnicy do ponownego rozpoznania. Postępowanie w tej sprawie prowadzone było przed Sądem Okręgowym w Świdnicy pod sygn. I C 383/19.

16 listopada 2022 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wydał wyrok w sprawie I C 383/19.

25 stycznia 2023 r. i 26 stycznia 2023 r. (data stempla pocztowego) kolejno Skarżący i Pozwany wnieśli apelacje od ww. wyroku. Postępowanie w tej sprawie prowadzone było przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu pod sygn. I ACa 432/23.

8 marca 2024 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wydał wyrok w sprawie I ACa 432/23.

16 sierpnia 2024 r. i 19 sierpnia 2024 r. (data stempla pocztowego) Skarżący wniósł skargę kasacyjną w której zaskarżył w części wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 8 marca 2024 r., sygn. I ACa 432/23.

Na skutek cofnięcia skargi kasacyjnej wniesionej do Sądu Apelacyjnego 16 sierpnia 2024 r., postanowieniem z 5 września 2024 r. Sąd Najwyższy umorzył postępowanie z ww. skargi kasacyjnej.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. 2004.179.1843 z późn. zm. dalej jako: „u.s.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne w toku postępowania w sprawie, którego skarga dotyczy.

Treść przywołanych przepisów wskazuje na to, że prawomocne zakończenie postępowania czyni niedopuszczalną skargę na przewlekłość postępowania. Ustawa dopuszcza, co prawda, rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania, które zostało prawomocnie zakończone, jednakże pod warunkiem, że Skarżący wniósł ją na etapie, gdy postępowanie, którego skarga dotyczyła, nadal było w toku. Wynika to z celu ustawy o skardze na przewlekłość, który wyraża się w dążeniu ustawodawcy do zapewnienia odpowiedniej dynamiki postępowania poprzez wyposażenie sądu rozpoznającego skargę w ustawowo określone kompetencje mające przeciwdziałać przewlekłości postępowania. Cel ten nie może zostać zrealizowany, gdy postępowanie zostało prawomocnie zakończone.

Powyższe zapatrywanie znajduje odzwierciedlenie w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przesądzono, że czynności podejmowane po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie nie mogą być objęte zakresem skargi na przewlekłość postępowania (tak też postanowienia

Sądu Najwyższego z: 20 stycznia 2015 r., III SPP 234/14; 15 grudnia 2015 r.; III SPP 28/15; 27 października 2015 r., III SPP 24/15; 24 września 2014 r., III SPP 205/14, OSNP 2016 Nr 7, poz. 96).

2. Przenosząc powyższe na kanwę przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że postępowanie, którego dotyczyła rozpatrywana skarga, zgodnie z brzmieniem art. 363 § 1 k.p.c., uległo prawomocnemu zakończeniu na skutek wydania przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyroku z 8 marca 2024 r. w sprawie o sygn. I ACa 432/23, w którym to sąd rozstrzygnął o zasadności apelacji wniesionych przez strony postępowania. Uwzględniając, że skarga na przewlekłość postępowania w sprawie I ACa 432/23 została wniesiona przez Skarżącego po prawomocnym zakończeniu ww. sprawy (28 stycznia 2025 r.), to należało uznać ją za niedopuszczalną.
3. Sąd Najwyższy miał na względzie, że Skarżący wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył w części wyrok Sądu Apelacyjnego z 8 marca 2024 r., I ACa 432/23. Jednak zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z 28 marca 2013 r., sygn. III SPZP 1/13 – postępowanie cywilne wszczęte skargą kasacyjną jest nowym postępowaniem w sprawie w rozumieniu art. 5 ust. 1 u.s.p.p. Oznacza to, że po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie I ACa 432/23 ewentualna skarga na przewlekłość mogła dotyczyć wyłącznie postępowania toczącego się przed Sądem Najwyższym na skutek wniesionej przez Skarżącego skargi kasacyjnej. Powyższe nie znalazło jednak odzwierciedlenia w petitum skargi gdzie Skarżący – chociaż domagał się m.in. zobowiązania Sądu Najwyższego do niezwłocznego rozpoznania skargi kasacyjnej – to jednak wskazał, że wniosek o stwierdzenie przewlekłości postępowania dotyczy sprawy prowadzonej pod sygn. I ACa 432/23, a także „postępowania toczącego się w całości od 2013 r.”. Mając na względzie treść uzasadnienia wniesionej przez Skarżącego skargi należy stwierdzić, że zacytowana wyżej część wniosku miała raczej przeciwdziałać fragmentaryzacji oceny

przewlekłości postępowania poprzez ograniczenie jej jedynie do postępowania toczącego się w II instancji, aniżeli stanowić wniosek o stwierdzenie przewlekłości w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym. Gdyby nawet taka była intencja Skarżącego, to tak skonstruowany wniosek skargi nie spełniałby wymogów o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1) u.s.p.p., co wobec brzmienia art. 9 ust. 1 u.s.p.p. również skutkowałoby niemożnością merytorycznego rozpoznania skargi.

4. Na marginesie wskazać też trzeba, że skarga na przewlekłość postępowania nie stanowi nadzwyczajnego środka zaskarżenia w oparciu o który Sąd Najwyższy byłby uprawniony do oceny istoty sporu zawisłego między stronami postępowania i wydawania w tym zakresie merytorycznych orzeczeń. Wobec tego nawet gdyby skarga podlegała merytorycznemu rozpoznaniu, to Sąd Najwyższy nie mógłby wydać Sądowi Apelacyjnemu czy Sądowi Najwyższemu zaleceń pozostających w zgodzie z wnioskami zawartymi w pkt. 4-10 skargi.
5. Ze względu na okoliczności wskazane w pkt. III.3. niniejszego uzasadnienia, na podstawie art. 397 § 3 k.p.c. i art. 373 § 1 k.p.c. w związku z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., skarga podlegała odrzuceniu.
6. Konsekwencją odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania wobec jej niedopuszczalności jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi. Postępowanie w tym zakresie należało więc umorzyć na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 355 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p.

sk

[r.g.]